

Reformace

Červen 2017

Ročník 6, číslo 55

PODŘÍZENOST KRISTU

Nedávejte část zisku stranou (viz Sk 5,3). Každou pohnutku svého srdce cele podříďte Bohu. Pracujte na jediné věci a směřujte k jedinému cíli: poddat Bohu své srdce. Volejte po větším vlivu svatého Ducha Božího, aby vaše duše, zachovávaná a chráněná Duchem, mohla být směřovaná do jednoho řečiště a pouze do toho jediného. Potom váš život poteče jako hluboký, čistý, jasný a klidný proud, jehož jedinými břehy je Boží vůle, jediným řečištěm je Kristova láska a jedinou touhou je potěšit Boha.

Charles H. Spurgeon (1834-1892)

OBSAH

Boží sláva	3
Boží svrchovanost.....	6
Cesta k nápravě Božího lidu (Tt 2,1)	12
Lepší smlouva (Žd 8,7-12).....	18
Zaslíbení syna (Gn 18,1-15).....	31
Rozhovor dvou žen	47

BOŽÍ SLÁVA

John MacDuff

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

- *Než se hory zrodily, než vznikl svět a země, od věků na věky jsi ty, Bože. (Ž 90,2)*

Ó, duše má! Usiluj o to plnit se smýšlením všemocného. Oddej se neproniknutelným plochám jeho slávy!

„Dokážeš vystihnout Boha či obsáhnout dokonalost Všemocného?“ (Jób 11,7). Může hmyz změřit oceán, nebo snad červ odměřit nebesa? Může konečný porozumět nekonečnému? Může smrtelný uchopit nesmrtelnost? Nemůžeme více, než stát na pokraji bezbřehého moře, a křičet, „jak nesmírná je hloubka Božího bohatství, jeho moudrosti i vědění“ (Ř 11,33).

„Od věků“ (Ž 41,14) zahalen do obrovského a úžasného tajemství věčnosti! Než se jediná hvězda usadila na svém místě – dříve, než jediný anděl pohnul svým křídlem – byl Bůh! Jen jeho, jemu vlastní, nekonečné bytí naplňující veškerý prostor. Všechn čas je pro něj jen záchvěvem dechu – úderem srdce – mžikem oka! Věčná blaženost, která je tím nejušlechtilejším dědictvím stvoření, je ve své lidské povaze progresivní. Připouští si určitý postup a nestálost ve stupních lidského štěstí a vnímání Boží slávy. Neplatí to však pro věčnost velkého stvořitele. Byl stejně dokonalý před zrodem času – tak jako bude, až čas nebude! On je tím, který „je živ na věky věků...“ (Zj 10,6).

Byl stejně tak nekonečně slavný, když sám jediný obydloval samotu samotné nezměrnosti – tak jako je i teď, kdy mu do ucha prozpěvují andělé. Ale „kdo vylíčí bohatýrské činy Hospodina, kdo rozhlásí všechnu slávu o něm?“ (Ž 106,2). Přinejlepším jsme schopni odšišlat abecedu jeho slávy. Mojžíš, který osobně poznal Boha více, než naprostá většina lidí, se i přesto modlí: „Dovol mi spatřit tvou slávu“ (Ex 33,18). Pavel, který Boha znal mnohem lépe, než jiní, se modlí: „Abych poznal jej“ (Fp 3,10). „Naše nejbezpečnější výmluvnost, *co se jeho týká*,“ říká Hooker, „je naše mlčení, kdy vyznáme, že jeho sláva je nevysvětlitelná.“

On je tou bytostí, ke které mohu vzhlížet s tou nejsladší důvěrou – a nazývat ji „Otče“ (Lk 11,2). Toto je Onen věčný, kterého „nemohou pojmout nebesa, ani nebesa nebes“ (2Pa 2,5), kterého mohu oslovovat „můj Bože“ (Ž 86,2).

Čtenáři, proto rozjímej nad tím prostředníkem, skrze kterého je pro nás možno vidět Boží slávu, a nezemřít. „Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náručí Otcově, nám o něm řekl“ (J 1,18). Ten, který přebývá v nepřístupném světle, přichází z *příbytku své slávy* v osobě, jejíž jméno je „Immanuel, to jest přeloženo, Bůh s námi“ (Mt 1,23). V Kristu, protože „on je obraz Boha neviditelného“ (Ko 1,15), může stvoření – ano, hříšníci – bez důsledku hledět na lesk Božství! Na to pamatujte, abyste ho oslavovali. Usilujte proto plně využít ten veliký Boží plán pro své bytí. Ať všechna vaše slova a cesty, vaše činy a záměry, vaše rozhodnutí i prohry, přispívají k jeho chvále. Vždyť i serafové, ti největší z andělů nemohou dosáhnout žádného vyššího či ušlechtlejšího cíle, než je tento – oslavit Boha, před kterého vrhnou svou korunu.

Navíc, on má na Vás nárok, který nemá na nevykoupené anděly. „On se za vás obětoval“ (Ef 5,25)! Toto nejmocnější ze všech dobrodiní, které

jen všemohoucnost může dát, je vaší zárukou pro udělení všech menších, avšak nezbytných požehnání, stejně tak jako pro zadržení všech zbytných soužení a zkoušek. A tak když „spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn“, pamatujme na její charakteristiku; není to sláva, která vás má vyděsit svou velkolepostí – ale má si vás získat a upoutat vás svou nádherou – je totiž „plná milosti a pravdy“ (J 1,14). On je vaším Bohem ve smlouvě, že totiž „domov je v odvěkém Bohu, na jeho věčných pažích“ (Dt 33,27). Můžete se proto pohodlně uložit na svůj polštář se sladkým příslibem bezpečí a říci, „pokojně ulehám, pokojně spím, neboť ty sám, Hospodine, v bezpečí mi dáváš bydlet“ (Ž 4,9).

BOŽÍ SVRCHOVANOST

Arthur W. Pink

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Definice Boží svrchovanosti

Boží svrchovanost bychom mohli definovat jako uplatňování Jeho nadřazenosti (viz předchozí kapitola). Je nekonečně vyvýšený nad nejvyšší stvoření, je tím Nejvyšším, Pánem nebe i země, nikomu nepodléhá, není nikým ovlivnitelný, je zcela nezávislý. Bůh činí to, co se Mu líbí, a činí jen tak, jak se Mu líbí. Nikdo Mu nemůže něco překazit, nikdo Mu nemůže bránit. To jasně dokládá i Jeho vlastní slovo: „Moje rozhodnutí platí, a co se mi líbí, uskutečním“ (Iz 46,10). „Podle své vůle nakládá s nebeským vojskem i s obyvateli země. Není, kdo by mohl zabraňovat jeho ruce...“ (Da 4,35).

Boží svrchovanost znamená, že Bůh je Bohem ve skutečnosti a nejen podle jména, že sedí na trůnu vesmíru, řídí a činí veškeré věci „... rozhodnutím své vůle“ (Ef 1,11).

Jak správně podotkl Charles Haddon Spurgeon ke konci svého života ve svém kázání na Matoušovo evangelium 20,15:

„Neexistuje jiný atribut, který by Jeho děti lépe utěšil, než je Boží svrchovanost. Za těch nejnepříznivějších okolností, v nejtěžších zkouškách věří, že svrchovanost jejich utrpení nařídila, že svrchovanost nad ním vládne a že svrchovanost je všechna posvětí. Není nic jiného, na čem by děti měly s největším nasazením trvat, než nauka o jejich Pánu

panujícím nad celým stvořením – o kralování Boha nade vším dílem Jeho vlastních rukou – o Božím Trůnu a Jeho právu na tomto Trůnu sedět.

Na druhé straně neexistuje žádná světem více nenáviděná nauka, žádná pravda, ve které se udělal takový chaos, jako je velká, úžasná a stále nejjistější nauka o Svrchovanosti nekonečného Hospodina. Lidé dovolí Bohu, aby byl všude, kromě svého trůnu. Dovolí Mu, aby byl ve své dílně, kde vyrábí světy a vytváří hvězdy. Dovolí Mu, aby byl u své schrány s almužnami, rozdával je a uděloval odměny.

Dovolí Mu zachovávat zemi a podpírat její sloupy nebo zažehávat nebeská světla nebo vládnout vlnám oceánu, který je stále v pohybu. Ale když Bůh přistoupí ke svému trůnu, Jím stvoření lidé skřípou zuby. Když prohlašujeme korunovaného Boha a Jeho právo činit se svým vlastnictvím, jak se Mu zlíbí, nakládat se svým stvořením, jak považuje za správné, aniž by s ním tyto záležitosti konzultoval, syčí na nás a nenávidí nás. Pak přestanou poslouchat, protože Bůh na trůnu není ten Bůh, kterého milují. Je to však Bůh na trůnu, kterého s láskou kážeme. Je to Bůh na svém trůnu, komu důvěřujeme.“

„Všechno, co Hospodin chce, to činí na nebesích i na zemi, v mořích i ve všech propastných tůních“ (Ž 135,6). Takový je mocný Vládce zjevený ve svatém Písmu: nedostižný ve svém majestátu, neomezený v moci, neovlivnitelný čímkoliv, co je mimo Něho. My však žijeme ve dnech, kdy se zdá, že i ti nejortodoxnější se bojí připustit náležité božství Boha. Říkají, že prosazovat Boží svrchovanost vylučuje zodpovědnost člověka. Zodpovědnost člověka je však založena na Boží svrchovanosti a je jejím plodem. „Náš Bůh je v nebesích a všechno, co chce, koná“ (Ž 115,3).

Lidská zodpovědnost a Boží svrchovanost

On se svrchovaně rozhodl, že dá každému ze svého stvoření určité postavení podle svého uvážení. Stvořil anděly. Některým z nich dal podmíněné postavení, jiným dal před sebou samým postavení, jež je neměnné (1 Tm 5,21), Krista ustanovil za jejich hlavu (Ko 2,10). Nepřehlédněme, že andělé, kteří zhřešili (2 Pt 2,5), patřili zrovna tak mezi Jím stvořené jako andělé, kteří nezhřešili. Přesto Bůh předem věděl, že padnou. Nicméně jim určil proměnné, podmíněné postavení stvoření a strpěl jejich pád, ačkoliv nebyl původcem jejich hříchu.

I Adama určil Bůh svrchovaně do zahrady Eden do podmíněného postavení. Kdyby si to přál, mohl mu dát postavení nepodmíněné. Mohl ho postavit na místo tak pevné jako to, kde stojí andělé, kteří nepadli. Mohl mu dát stejně jisté a neměnné postavení, jaké mají Jeho svatí v Kristu. Rozhodl se ho však umístit do Edenu na základě zodpovědnosti stvořené, aby stál, nebo padl, podle toho, jak obstál nebo neobstál ve své zodpovědnosti – poslušnosti svému Tvůrci. Adam byl Bohu zodpovědný podle Zákona, který mu jeho Stvořitel dal. To byla zodpovědnost, neporušená zodpovědnost, zkoušená za těch nejpříznivějších podmínek.

Bůh neurčil Adamovi podmíněné postavení, postavení zodpovědnosti stvořené, proto, že bylo správné mu toto postavení dát. Bylo to správné, protože to udělal Bůh. Bůh dokonce ani nedal tvorstvu život z toho důvodu, že by to považoval za správné, což znamená, že nebyl k tvoření donucen nějakými závazky, ale bylo to správné, protože On to tak učinil. Bůh je svrchovaný. Jeho vůle je nadřazená. Je s Bohem neslučitelné, aby byl pod nějakým zákonem správného. On je zákonem Sám sobě, takže cokoliv činí, je správné. Běda rebelovi, který o Jeho

svrchovanosti pochybuje: „Běda tomu, kdo se chce přít se svým tvůrcem, střep z hliněných střepů! Což smí hlína říci svému tvůrci: ‚Co to děláš?‘“ (Iz 45,9).

A opět, Pán svrchovaně určil Izraelcům podmíněné postavení. Kniha Exodus, kapitoly 19, 20 a 24 to s jistotou dokazují. Byli postaveni do smlouvy skutků. Bůh jim dal určité zákony. Požehnání národa záviselo na dodržování Jeho zákonů. Izraelci však byli tvrdohlaví a neobřezaného srdce. Reptali proti Hospodinu, opustili Jeho zákon, obrátili se k falešným bohům, odpadli. Následkem toho na ně dopadl Boží trest - byli ponecháni napospas svým nepřítelům, rozptýleni do cizích zemí po celém světě a až do dnešního dne zůstává Boží pohled na ně plný nelibosti.

To Bůh uplatňoval svou svrchovanost, když udělil Satanu a jeho andělům, Adamovi a Izraeli příslušné zodpovědné postavení. Je však s Bohem neslučitelné, aby Jeho svrchovanost ubírala na zodpovědnosti tvorstvu. Právě jejím uplatněním jim však určil podmíněné postavení a takové zodpovědnosti, které považoval za vhodné. Právě skrze svrchovanost je vnímán jako Bůh všeho. Proto je mezi Boží svrchovaností a zodpovědností stvořeného dokonalá harmonie. Mnozí pošetile říkají, že je zcela nemožné ukázat, kde Boží svrchovanost končí a zodpovědnost stvořeného začíná. Právě tady začíná zodpovědnost stvořeného – ve svrchovaných nařízeních Stvořitele. Co se týče Boží svrchovanosti, ta nikdy nekončí!

Pojďme se podívat na další důkazy toho, že zodpovědnost stvoření je založená na Boží svrchovanosti. Kolik je v Písmu zaznamenáno věcí, které byly správné, protože je Bůh nařídil, a které by nebyly správné, pokud by je byl nenařídil! Jakým právem mohl Adam jíst ze stromů v zahradě?

Svolením Tvůrce (Gn 2,16). Bez tohoto svolení by z něj byl zloděj! Jakým právem si měli Izraelci vyžádat od Egyptanů klenoty a oděvy (Ex 12,35)? Žádným, pokud je k tomu Hospodin neoprávnil (Ex 3,22). Jakým právem zabili tolik obětních beránků? Žádným, kromě toho, že to Bůh přikázal. Jakým právem zabili všechny Kenaance? Žádným, udělali to jen z Božího nařízení. Jakým právem požaduje muž podřízenost od své ženy? Žádným, pokud to tak Bůh neurčil. Tak bychom mohli pokračovat. Lidská zodpovědnost je založená na Boží svrchovanosti.

Ještě jeden příklad uplatnění Boží absolutní svrchovanosti: Bůh dal svým vyvoleným jiné postavení než Adamovi a Izraeli. Určil jim *nepodmíněné* postavení. Ve věčné smlouvě byl Ježíš Kristus ustanoven jejich hlavou, vzal jejich zodpovědnost na sebe a vydobyl pro ně spravedlnost, která je dokonalá, neodvolatelná a věčná. Kristu bylo dáno podmíněné postavení, protože byl „podroben zákonu, aby vykoupil ty, kteří jsou zákonu podrobeni,“ ale s tímto nesmírným rozdílem – ostatní selhali, On neselhal, ani nemohl. Kdo určil Kristu takové podmíněné postavení? Trojjediný Bůh. Ustanovila ho svrchovaná vůle, poslala ho svrchovaná láska, svrchovaná autorita mu určila Jeho skutek.

Prostředníku byly předloženy jisté podmínky. Měl na sebe vzít podobu těla hříchu, měl vyvýšit a zvelebit Zákon. On měl nést všechny hříchy Božího lidu na svém vlastním těle pověšeném na dřevě. On je měl zcela vykoupit. On měl strpět vylití Božího hněvu. On měl zemřít a být pohřben. Za naplnění těchto podmínek mu byla slíbena odměna (Iz 53,10-12). On se měl stát prvorozeným mezi mnoha bratry. On měl získat lid, který by sdílel Jeho slávu. Ať je Jeho jméno navěky požehnáno, On tyto podmínky splnil. Protože to dokázal, je Otec zavázán slavnou přísahou, že napříč časem zachová a skrze věčnost požehná každého

z těch, pro které se Jeho vtělený Syn stal prostředníkem. Protože se postavil na jejich místo, oni teď sdílejí to Jeho. Jeho spravedlnost se stala jejich spravedlností. Jeho postavení před Bohem je jejich postavením, Jeho život je jejich životem. Neexistuje pro ně jediná podmínka, ani jediná zodpovědnost, které by měli dostat, aby dosáhli věčné blaženosti. „Tak jedinou obětí navždy přivedl k dokonalosti ty, které posvěcuje“ (Žd 10,14).

Tady se tedy Boží svrchovanost ukazuje otevřeně všem, ukazuje se různými způsoby, jakými Bůh jedná se svým stvořením. Část andělů, Adam a Izrael byli dáni do podmíněného postavení. Další požehnání záviselo na jejich poslušnosti a oddanosti Bohu. Avšak „malému stádu“ (Lk 12,32) bylo právě naopak poskytnuto nepodmíněné, nezměnitelné postavení v Boží smlouvě, v Božích rozhodnutích, v Božím Synu. Jejich požehnání závisí na tom, co pro ně udělal Kristus. „Ovšem pevný Boží základ trvá a nese nápis ‚Pán zná ty, kdo jsou jeho‘“ (2 Tm 2,19). Základ, na kterém stojí Boží vyvolení, je dokonalý. Nic k tomu nelze přidat ani z toho ubrat (Kaz 3,14). Zde je tedy nejvyšší a nejimpozantnější projev absolutní Boží svrchovanosti. On „...se tedy smilovává, nad kým chce, a koho chce, činí zatvrzelým“ (Ř 9,18).

Z knihy Střípky poznání Boha.

CESTA K NÁPRAVĚ BOŽÍHO LIDU (Tt 2,1)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

V listu Titovi máme před sebou okno, kterým můžeme nahlédnout do skupiny místních sborů. Co tam vidíme? Jedním slovem bychom mohli říct, že vidíme zmatek. Neuspořádané sbory, které vedou lidé, kteří nejsou ani kvalifikovaní k tomu, aby je vedli, ani nejsou řádně ustanovení, vidíme morální problémy – křesťany, kteří žijí v hříchu, dělají hloupé a bláznivé věci, jsou mnohem více podobní světu než nevěstě Kristově, vidíme manželství, která nefungují, protože ženy chtějí být krkem, který otáčí hlavou, vidíme muže, kteří nechtějí být hlavou a vést své rodiny, nechtějí mít zodpovědnost za vyučování svých manželek a dětí, jsou lhostejní k Božímu slovu a nemají zájem o zdravé učení – vlastně nemají zájem o žádné učení. Vedle toho vidíme lidi, kteří chtějí učit a učí, ale učí věcem, kterým sami nerozumí, jsou to lži, hlouposti, lidské báje, vymyšlené věci, jsou to věci, které ve svých důsledcích rozvracejí rodiny, jde o učení, které staví na vnějších věcech, na židovském zákoně, na obřízce, jsou zde lidé, kteří jsou tvrdí a pyšní, kteří se nepodřizují Božímu slovu, ale chtějí těžit z druhých, učí jenom pro to, aby z toho měli nějaký zisk – materiální, v podobě peněz, majetku nebo dobrého a pohodlného životního, nebo nemateriální, v podobě společenské prestiže, dosažených pozic, titulů nebo jiných podobných věcí.

Stále mluvíme o církvi na Krétě. Ale v naší zemi není situace o mnoho lepší. Jeden bratr mi před časem napsal svůj postřeh z církve, kam začal

chodit poté, co se přestěhoval: *Zjistil jsem, že někteří místní křesťané nemají jasno v důležitých existenčních otázkách. Nevědí, co to znamená být křesťan, nedovedou vyjádřit, co to znamená věřit aj.* Jiný bratr, kazatel, mi napsal o tom, jak ho Bůh vede v jeho životě a píše: *Lituji, že jsem na toto Boží vedení léta nedbal, lituji všech těch promarněných příležitostí na kazatelně (při vyučování, při pastoraci), kdy jsem lidem vyřizoval jen poloviční (pokřivené) evangelium „hodného dědečka na obláčku“.* Toto je okno do situace církve v naší zemi. A kdybychom zapátrali dále, viděli bychom, že se neliší od situace na Krétě. Křesťané se rozvádějí stejně jako nekřesťané, křesťanské rodiny ve velké míře nefungují, je stále více přijatelný život „na psí knížku“, je tolerován nemanželský sex, otcové selhávají, muži nevedou, protože jsou líní a nechtějí mít zodpovědnost, lidé se spoléhají na vymyšlené věci, jako je psychologie – dokonce jedna denominace uvažuje o tom, že zavede psychologické testy pro ty, kdo chtějí být kazateli, aby se ukázalo, jestli v této náročné práci obstojí! Lidé se spoléhají na vnější věci, upínají se k židovským bájím a mohli bychom pokračovat dál a dál. Ale to není to, o čem chci mluvit.

První verš druhé kapitoly ukazuje cestu k nápravě. Je to velmi jednoduchý a krátký verš, a kdybychom ho jenom rychle přelétli, ztratil by mnoho ze své síly, kterou v sobě skrývá. Ale abychom mu porozuměli, musíme mít na paměti celý tento kontext, který jsem zmínil – tu tristní a zoufalou situaci církví na Krétě. Co s tím? Jaká je cesta k nápravě?

Především je tady Boží muž, Titus, učedník Pavla, který byl ponechán na Krétě, aby dal do pořádku, co ještě zbývá. V našem verši vidíme veliký kontrast – tento kontrast se týká všeho, co je v prvním verši:

- *Ty však mluv, co odpovídá zdravému učení. (Tt 2,1)*

Je tady učedník, který stojí v kontrastu k těm lidem, které popisuje druhá polovina první kapitoly. Ty, říká Pavel Titovi, ty buď úplně jiným člověkem, než o jakých jsem ti napsal, a jakých jsou krétské církve plné. A je tam to slovíčko ‚však‘, které ukazuje na tento kontrast mezi lidmi, kterým bylo třeba zavřít ústa a Titem, který měl naopak otevřít ústa a mluvit. Je tady hned několikery kontrast: kontrast v charakteru, kontrast v jednání, kontrast v základech, na kterých se staví a kontrast v aplikaci těchto základů do života.

Ty vs. oni

Pavel ukazuje na Tita a zdůrazňuje jeho poslání. Dopis Titovi byl jak osobním listem Titovi, tak zároveň doporučujícím listem pro krétské církve. Proto v něm Pavel hned několikrát zdůrazňuje Titův úkol:

- *Proto jsem tě ponechal na Krétě, abys uvedl do pořádku, co ještě zbývá, a ustanovil v jednotlivých městech starší, jak jsem ti nařídil. (Tt 1,5)*

Pavel byl na Krétě s Titem, vysvětlil mu, co má udělat, dal mu přesné pokyny, nařídil mu, jak má jednat a potom mu poslal dopis, kde to všechno ještě znovu zopakoval. Potom popisuje lidi, které je třeba umlčet a ukáznit a jako vzor, který je s těmito lidmi v křiklavém protikladu, ukazuje na Tita – ty však... Ty nemůžeš jednat jako tito lidé, ty musíš jednat úplně opačně. A totéž znovu zdůrazňuje v závěru druhé kapitoly:

- *Tak mluv, napomínej a přesvědčuj se vším důrazem. Nikdo ať tebou nepohrdá. (Tt 2,15)*

A ještě jednou v polovině třetí kapitoly:

- *Tato slova jsou spolehlivá, a chci, abys tomu všemu neochvějně učil, tak aby ti, kdo uvěřili Bohu, snažili se vynikat dobrým jednáním. (Tt 3,8)*

Mohli bychom říci, že Pavel tady několikrát potvrzuje Titův mandát, jeho pověření jednat v zastoupení apoštola. Na jedné straně jsou lidé, kteří jednají ze své vůle a jednají svévolně, jednají a učí na základě svých výmyslů, jednají podle toho, co se líbí lidem, jednají pro svůj vlastní zisk a své obohacení, jsou to lháři, zlá zvířata – hladoví vlci, kteří trhají stádo Božího lidu, jsou to lenivá břicha, lidé, kteří nechtějí zkoumat pravdu, zabývat se Božím slovem, nechtějí jít do hloubky, ale raději staví na vnějších věcech, na židovských bájích, na rozlišování čistého a nečistého. Jsou to lidé, kteří vydávají příkazy a staví se do role vedoucích, ale Pavel o nich říká, že jsou poskvrnění a nevěřící. A dodává:

- *Prohlašují, že znají Boha, avšak svým jednáním to popírají. (Tt 1,16)*

Ale ty, Tite... Ty však... Ty musíš být úplně jiným člověkem. Titus už takový byl – to byl důvod, proč ho Pavel ponechal na Krétě. Titus už byl nějakých patnáct nebo možná dvacet let Pavlovým spolupracovníkem a přítelem – přesto mu Pavel píše tyto věci, aby ho povzbudil a pomohl mu pevně stát. Podobná slova napsal Timoteovi:

- *Dávej pozor na své jednání i na své učení. Buď v tom vytrvalý. Tak posloužíš ke spasení nejen sobě, ale i svým posluchačům. (1Tm 4,16)*

Stejná výzva platí pro každého z nás. Opravdový křesťan by měl být v kontrastu k lidem, kteří žijí jako lidé ze světa, a kteří jimi možná také jsou – jak to napsal Pavel o těch, kteří vedli a vyučovali církve na Krétě. Křesťané mají svítit jako hvězdy v tomto pokolení pokřiveném a zvráceném (Fp 2,15). A na tomto místě musíme všichni, jak jsme tady, slyšet Pavlovo „ty však...“ a rozumět mu naprosto osobním způsobem. Ty,

milý křesťane, ty, milá křesťanko, právě ty buď tím člověkem, který bude svým jednáním i svým mluvením ukazovat na Boha. Právě ty, křesťane, jsi možná jedinou Biblií, kterou čtou tvoji nevěřící příbuzní, přátelé, kolegové, spolužáci. Co v ní čtou? To nás vede ke druhému kontrastu, který se týká Tita samotného:

Mluv

- *Ty však mluv... (Tt 2,1)*

V našem textu je příkaz a my se na něj musíme podívat ze dvou stránek. Jednak se na něj musíme podívat jako na rozkaz, který je v kontrastu s předchozím veršem, což velmi prohlubuje jeho význam, a potom se musíme také podívat na to, že tento rozkaz je nám dán jako příkaz – tedy jde o něco, co nemůžeme ignorovat nebo to přejít, ale co musíme poslechnout. A v kontextu předchozího verše uvidíme také, jak ho máme poslechnout.

V předchozím verši jsme četli o lidech, kteří prohlašují, že znají Boha, ale svým jednáním to popírají. Slovo, které je tam použité pro vyznávání, může znamenat také vyhlašování, dosvědčování nebo se může použít, když se něco slibuje. Je to celkem silné slovo – Jan ho používá, když mluví o rozlišování duchů a říká, že duch, který:

- *... vyznává Ježíše Krista, jenž přišel v těle, je z Boha. (1J 4,2 ČSP)*

Zde jsou lidé, kteří stejně vyznávají, že znají Boha. Možná o tom hodně mluví, možná to zdůrazňují, možná jsou si tím velmi jistí a svými slovy působí velmi přesvědčivě. Do protikladu k nim je postaven Titus, který má „mluvit“. Je tady slovo, které znamená prostě „mluvit“. Je to úplně všeobecné slovo pro mluvení. Není to kázání, není to zvěstování, vyhlašování, není to vyznávání ani zapřísahání, ale je to prostě mluvení.

- *Ty však mluv, co odpovídá zdravému učení. (Tt 2,1)*

Když se do toho v tomto kontextu zaposloucháme, nemůžeme neslyšet slova Pána Ježíše Krista, která říkal o našem mluvení:

- *Vaše slovo buď ,ano, ano – ne, ne‘; co je nad to, je ze zlého. (Mt 5,37)*

Za tvým slovem musí stát celý tvůj život! Na tvoje slovo musí být spolehnutí. Tvoje slovo musí být pevné jako skála. Člověk, jehož život je v rozporu s jeho slovy, je člověkem z Tita 1,16 – je odporný, neposlušný a neschopný jakéhokoliv dobrého skutku. Ale křesťan – mluví, co odpovídá zdravému učení, jeho slovo je ano, ano, ne, ne. Není to „ano, ale...“, není to „možná“, není to „nevím“, nejsou to žádná otevřená zadní vrátka, ale je to jasné a nepochybné slovo, na které se může člověk spolehnout.

V tomto světle nám pak příkaz, který zde je dává ještě jiný smysl. Není to příkaz k tomu, abychom hodně mluvili, není to povolení k mnohomluvnosti, protože mnohomluvností Pána Boha nikdo nepotěší, ale je to rozkaz k jasnému, přímému a spolehlivému mluvení. Už jsme mluvili o lidech, kteří měli být umlčeni, kterým bylo třeba zavřít ústa (Tt 1,11). Tento příkaz není příkazem mluvit víc než oni nebo příkazem mluvit, ale nikoliv špatně, nýbrž správně – nic takového. Je to příkaz, který nás má vést k tomu, že budeme **jednat** jinak, než jednali tito lidé, které bylo třeba umlčet. Proto čteme:

- *Ty však mluv, co odpovídá zdravému učení. (Tt 2,1)*

LEPŠÍ SMLOUVA (ŽD 8,7-12)

Steven Cole

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Když máte zdravotní pojištění, je dobré vědět, jaké pojistné události vaše pojistka pokrývá. Pokud to nevíte, nevyužijete výhod pojistného plnění a nakonec budete třeba platit za něco, co by měla hradit pojišťovna. Snad to jediné, co mi připadá na čtení ještě úmornější než pojistná smlouva, jsou pokyny k vyplnění daňového přiznání, ale přinutím se k tomu, abych si je přečetl, protože chci vědět, na jaká zvýhodnění mám podle nich nárok.

Mnozí křesťané neznají ohromné výhody, které mají v Ježíši Kristu, a nepřítel toho využívá proti nim. Nakonec „platí“ za něco, co „pokrývá smlouva“! Podléhají pocitům viny, i když smlouva říká: „Na jejich hříchy už nevzpomenu.“ Připadají si odcizeni od Boha a jeho lidu, i když ve smlouvě stojí: „Budu jim Bohem a oni budou mým lidem.“ Necháávají se omezovat spoustou lidských pravidel, i když Bůh říká: „Dám své zákony do jejich mysli a napíšu jim je na srdce.“ Neznají slavné dědické nároky dětí svobodné ženy; místo toho žijí v otroctví jako děti otrokyně (Ga 4,30-31).

Kdyby tito židovští křesťané opustili slávu Nové smlouvy a vrátili se zpátky k judaismu, zaprodali by se do otroctví staré smlouvy. Autor jim tedy ukazuje rozdíly mezi oběma smlouvami a nadřazenost Nové smlouvy, kterou zpečetil Kristus svou krví. Tvrdí, že: Nová smlouva je lepší než stará, protože je založena na lepších zaslíbeních.

Jak jsem se zmínil minule, výklad těchto veršů rozděluje celé teologické systémy. Teologové smlouvy tvrdí, že stará a nová smlouva jsou dva různé způsoby provádění jedné a té samé smlouvy milosti. Ale protože Bible pojem „smlouva milosti“ nikdy nepoužívá a protože mezi starou a novou smlouvou je evidentně obrovský rozdíl (8,7-9), tento systém mne nepřitahuje.

Naproti tomu dispenzační teologové poukazují na to, že Nová smlouva má být uzavřena „s domem izraelským i s domem judským“ (8,8), a proto mnozí z nich trvají na tom, že smlouva, kterou vyhlásil Ježíš při Poslední večeři, je jiná Nová smlouva než tato Nová smlouva. Jenže jak patrně, dnešní církvev je účastníkem *té* Nové smlouvy, kterou předpovídal Jeremjáš. Autor Listu Židům (a stejně tak i Pavel ve 2K 3) má evidentně za to, že Jeremjášova Nová smlouva je v účinnosti nyní.

Jedním z problémů tradičního dispenzačního přístupu je názor, že církvev je v Božím plánu světových dějin jakousi mezihrou či vsuvkou. Ale Pavel v Ř 11,17-32 vysvětluje, že z olivového stromu (věřící Izrael) byly pro svou neposlušnost některé větve (nevěřící Izrael) vyřaty a na jejich místo byli naroubováni věřící pohané. To nezní jako mezihra! Nenahrazujeme ale celý strom, jak učí někteří, protože Pavel ukazuje, že v budoucnu hodlá Bůh naroubovat Židy zpátky.

Nakolik já tomu rozumím, vyhlásil Ježíš Novou smlouvu věřícím Židům při Poslední večeři. Židé, kteří odmítli Krista, byli vyřati, abychom my pohané mohli být naroubováni. Z Boží milosti se nyní podílíme na výhodách Nové smlouvy, která byla slíbena Židům. Proto může Pavel ve 2K 3,6 (adresovaném korintské církvi, která byla převážně pohanská) říct, že sloužíme Nové smlouvě. Tím neříkám, že Nová smlouva je zcela

naplněna. V budoucnosti Bůh vyvolá mezi Židy velké probuzení, takže budou vzhlížet k němu, jehož probodli (Zach 12,10). Ono zatvrzení, kterému nyní část Židů podléhá, bude jednou odstraněno, a pak „bude spasen všechen Izrael“ (Ř 11,25-26). Dokonalé naplnění a plné prožití těchto zaslíbení ovšem čeká na druhý Kristův příchod.

Minule jsem uvedl pět vlastností Nové smlouvy, na které se nyní podíváme podrobněji:

1. NOVÁ SMLOUVA JE ZÁSADNĚ ODLIŠNÁ OD STARÉ SMLOUVY, KTEROU IZRAEL NEDODRŽOVAL (8,8-9).

Je zřejmé, že se tu neklade důraz na návaznost, ale na přerušení. Bůh staví do příkrého protikladu selhání staré smlouvy a zaručený úspěch Nové smlouvy. John Owen jmenuje sedmnáct rozdílů mezi těmito dvěma smlouvami (Owen: *Hebrews: Epistle of Warning* [Kregel], s. 143-145). Já se spokojím s dvanácti:

1) Zákon nenabízel možnost ospravedlnění z víry, ale Nová smlouva ano (Ga 3, 10-12; Žd 7, 19).

Zákon nepřinesl osvobození, ale odsouzení, protože ho nikdo nedokázal dokonale dodržovat. Pavel říká přímo: „Je jasné, že nikdo není před Bohem ospravedlněn na základě zákona, neboť čteme: ‚Spravedlivý bude živ z víry.‘ Zákon však nevychází z víry...“ (Ga 3,11-12a).

Jestli chcete být ospravedlněni ze zákona, stačí, když ho budete dokonale dodržovat od narození až do smrti. A to nejen navenek, ale i ve vlastním srdci! Problém je, že máte prohráno, ještě než se do toho pustíte, protože každý z nás už Boží přikázání porušil, ještě než se vůbec začal

pokoušet je dodržovat! Je to jako jít na pálku a mít už přitom na kontě třikrát „strike“! K čemu se namáhat?

2) Zákon nebyl schopen udělit duchovní život, ale Nová smlouva ano (Ga 3,21; 2K 3,6).

Toto nebylo účelem Zákona. Pokud v naší duši není život od Boha, nejsme ani trošku schopni dělat Bohu radost. Je to jako se pokoušet postavit mrtvolu a nutit ji, aby něco dělala! Mrtvola potřebuje život a to, že bude něco dělat, jí život nedá. „Tak proč vlastně Bůh zákon vydával?“ zeptáte se možná.

3) Úkolem zákona bylo definovat a zviditelnit naši hříšnost, aby nás tak přivedl k víře v Krista (Ga 3,19-24; Ř 5,20).

Představa, že jsme v podstatě dobří, je v našich vzpurných srdcích hluboce zakořeněná. Porovnáváme se s jinými, kteří jsou horší než my, a říkáme si: „Já nakonec až tak špatný nejsem.“ Slyšíme o strašlivém zločinu a pomyslíme si: „Jak mohou lidé dělat tak hrozné věci? To jsem rád, že nejsem tak zlý člověk jako tihle.“ A máme se sklon se takhle obhajovat i před Bohem.

Před lety mne kdosi požádal, abych navštívil v nemocnici jednoho jeho známého, kterého postihl těžký srdeční infarkt. Zašel jsem za ním a zjistil jsem, že pracoval jako výčepník v jednom z nejnechvalněji známých barů ve městě. Neměl vazby na žádnou církev ani náboženské sklony. Zeptal jsem se ho na jeho rodinu a zjistil jsem, že je několikrát rozvedený. Ani nevěděl, kde jeho děti žijí, natož, jak by se s nimi mohl spojit. Ale když jsem mu řekl evangelium, řekl mi, že přijde do nebe, protože je v podstatě dobrý člověk!

Bible učí, že Bůh vydal Zákon hlavně proto, „aby se provinění rozmohlo“ (Ř 5,20). Zákon zahrnul každého člověka mezi hříšníky (Ga 3,22). Zákon nám ukazuje Boží měřítko svatosti, abychom byli schopni vidět svou vinu. My ho však obcházíme a pak si gratulujeme k tomu, jak ho dodržujeme, a druhé odsuzujeme. To dělali farizeové. Byli pyšní na to, že se nikdy nedopustili vraždy. Ale Ježíš řekl, že pokud se někdy hněvali na své bratry, jsou před Bohem vinni vraždou (Mt 5,21-22). Chlubili se tím, že se nikdy nedopustili smilstva. Ale Ježíš jim ukázal, že pokud se po nějaké ženě dívali žádostivě, jsou před Bohem vinni smilstvem (Matouš 5:27-30). Zákon definuje a zvýrazňuje náš hřích, aby nás přivedl k víře v Krista, který je naší jedinou nadějí na správné postavení před Bohem.

4) Zákon vedl do otroctví, ne ke svobodě (Ga 4,21-5,1; Sk 15,10; 1J 5,3).

Zákon nás nikdy nemohl vysvobodit z hříchu. Petr ho nazval břemenem, „které nemohli unést ani naši otcové, ani my“ (Sk 15,10). Pavel přirovnává podrobenost Zákonu k narození z otrokyně Hagar, „neboť žije v otroctví i se svými dětmi“, zatímco ti, kdo jsou dětmi zaslíbení, jsou svobodní. A uzavírá: „Tu svobodu nám vydobyl Kristus. Stůjte proto pevně a nedejte si na sebe znovu vložit otrocké jho“ (Ga 4,25; 5,1).

Ne že by účastníci Nové smlouvy byli bez zákona. Jak je řečeno, Bůh nám vepíše své zákony do srdce. To mění naši motivaci, takže Boha toužíme poslouchat z lásky. Proto Jan napsal (1J 5,3): „V tom je totiž láska k Bohu, že zachováváme jeho přikázání; a jeho přikázání nejsou těžká...“

5) Zákon byl vnější, ne vnitřní, a proto neposkytoval moc potřebnou k naplnění jeho požadavků (Dt 5,29; 29,4; Ez 36,26-27; Ř 8,3-4).

V Deuteronomiu 5,29 Bůh zvolal: „Kéž by jen [Izraelci] měli takové srdce, aby mne po všechny dny ctili a zachovávali všechna má přikázání...!“ (NBK). V Deuteronomiu 29,3 (29,4 NBK, KR) říká Mojžíš lidu: „Ale Hospodin vám nedal srdce, aby chápalo, ani oči, aby viděly, ani uši, aby slyšely, až do tohoto dne.“ Když ale Bůh u Ezechiela 36,26-27 slibuje Novou smlouvu, říká: „A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstráním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím vám do nitra svého ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje řády a jednat podle nich.“ Pavel to vztahuje na věřící v Krista: „Bůh učinil to, co bylo zákonu nemožné pro lidskou slabost: Jako oběť za hřích poslal svého vlastního Syna v těle, jako má hříšný člověk, aby na lidském těle odsoudil hřích, a aby tak spravedlnost požadovaná zákonem byla naplněna v nás, kteří se neřídíme svou vůlí, nýbrž vůlí Ducha“ (Ř 8,3-4).

6) Smlouva Zákona byla podmíněná smlouva s hroznými tresty za neposlušnost, zatímco Nová smlouva stojí na Božích zaslíbeních a vychází z jeho iniciativy (Dt 28,1-68; Žd 8,8-12).

Zákon výslovně stanovil požehnání, která jsou odměnou za poslušnost, i strašlivé tresty, které jsou důsledkem neposlušnosti (Dt 28,1-68). Kdyby lidé dokázali Boží svatý Zákon poslouchat, taková kapitola jako tahle by je k tomu měla motivovat až až! Požehnání pro ně a pro jejich děti, která je čekala jako odměna za poslušnost, byla úžasná (28,1-14). Kletby jako trest za neposlušnost byly příšerné (28,15-68). To, že Zákon nedokázali

dodržovat ani s výhledem na takovéto odměny a tresty, jenom ukazuje, jak vytrvalá je hříšnost v lidském srdci, pokud není znovuzrozeno! I když je Bůh vzal jemně za ruku, aby je vyvedl z Egyptského otroctví, nezachovali jeho smlouvu, a proto se jich zřekl (Žd 8,9). (List Židům cituje Jeremjáše 38,31-34 LXX, zatímco v hebrejském textu stojí: „... ale já jsem zůstal jejich manželem...“ (Jr 31,32). Rozdíl je možná zaviněn chybou opisovače v jediném písmenu. Viz *Calvin's Commentaries* [Baker], Appendix E2, s. 385-386.)

Všimněte si v Židům 8,8-12 kontrastu mezi důrazem na neposlušnost Izraele ve staré smlouvě a na Boží iniciativu v Nové smlouvě. Stará smlouva neuspěla kvůli nedostatkům, které Bůh na svém lidu našel. I přes jeho dobrotu Izraelci smlouvu nedodržovali. Nová smlouva však bude úspěšná, protože nezávisí na naší slabé hříšné přirozenosti, ale na nezvratném Božím rozhodnutí. Bůh znovu a znovu slibuje: *Já* „uzavřu“, „dám“, „napíšu“, „budu“, „slituji se“, „nevzpomenu“ (8,10-12). Tím zdůrazňuje, že Nová smlouva stojí nad starou smlouvou, protože je založena na Božích slibech a ne na slibech lidí, že se ji pokusí dodržovat.

7) Zákon nemohl zajistit úplné a naprosté odpuštění hříchů, ale Nová smlouva ano (Žd 9,9; 10,1-4.10).

Dary a oběti podle staré smlouvy nemohly přivést svědomí uctívajících k dokonalosti (Žd 9,9), „neboť krev býků a kozlů není s to hříchy odstranit“ (10,4). Proto je museli každý rok přinášet znovu, jako připomínku hříchů (10,1-3). Ale Ježíš Kristus jednou provždy obětoval sám sebe a tím také jednou provždy očistil naše svědomí a odstranil naše hříchy (9,14; 10,10.14)! Haleluja!

8) Zákon se opíral o nižší kněžství, ale Nová smlouva je založena na vyšším kněžství Ježíšově (Žd 7,11-8,6).

To jsme viděli v dřívějších kázáních, proto se tu o tom jen zmiňuji. Zákon byl spojen s lévijskými kněžími, kteří byli hříšní a smrtelní. Nová smlouva stojí na službě našeho dokonalého a věčného kněze podle řádu Melchisedechova.

9) Zákon nedosáhl toho, aby každý jeho účastník znal Hospodina osobně, ale Nová smlouva ano (Žd 8,11).

Všichni Židé byli účastníky staré smlouvy uzavřené na Sínaji. Ale většina z nich byli nevěřící, kteří Boha neznali. Naproti tomu my všichni účastníci Nové smlouvy, „ať Židé či Řekové, ať otroci či svobodní“ byli jsme jedním Duchem pokřtěni v jedno tělo, a všichni jsme byli napojeni tímž Duchem“ (1K 12,13). To je rozhodně naplněním proroctví z Jeremjáše 31,34: „Všichni mě budou znát, od nejmenšího do největšího z nich...“

10) Zákon byl převážně omezen na jediný pozemský národ, zatímco Nová smlouva se týká všech lidí (Dt 5,3-4; 7,7-11; Sk 2,17-18; Ř 15,8-12).

Stará smlouva se vztahovala pouze na Abrahamovy fyzické potomky z Izákovy a Jákobovy linie. Abrahamovi potomci z Izmaelovy a Ezauovy linie byli vyloučeni. I Lotovým potomkům (Amóncům a Moábcům) a právě tak Kenaáncům byla zaslíbení odepřena, když nepočítáme hrstku proselytů, jako byly třeba Rachab nebo Rút. Pavel říká, že před Kristem pohané „opravdu byli bez Krista, odloučení od společenství Izraele, bez účasti na smlouvách Božího zaslíbení, bez naděje a bez Boha na světě“ (Ef 2,12). Ale dnes, za Nové smlouvy, volá Bůh ke spasení všechny národy.

Jsme naroubováni na ušlechtilou olivu a čekáme, až vejde „plný počet pohanů“ (Ř 11,25; srov. 15,8-12).

11) Zákon udržoval uctívající v bezpečné vzdálenosti od Boha, protože on je svatý a oni hříšní, zatímco Nová smlouva nás vyzývá, abychom přicházeli do Boží blízkosti (Ex 19,12-13.21-24; Žd 4,16; 7,19; 10,22).

Když Bůh na Sínaji vydal Zákon, přikázal Mojžíšovi postavit kolem hory zábrany, aby se nikdo nepřiblížil, a nezemřel. Když Mojžíš vystoupil na horu, aby se setkal s Bohem, Bůh mu řekl, aby se vrátil dolů a ještě jednou lidi varoval, aby se nikdo nepokoušel dostat dovnitř, protože kdo by se podíval na Hospodina, zemře. Jak jsme viděli, do svatyně svatých, kde se zjevovala *šekína*,⁶ Boží sláva, nesměl vstoupit nikdo kromě velekněze, a to jen na den smíření.

Zákon držel hříšníky vpovzdálí. Ale Nová smlouva zve hříšníky, aby skrze Kristovu krev přistupovali před samotný Boží trůn, kde se jim dostane milosti a pomoci!

12) Zákon byl určen jen pro dočasnou potřebu, zatímco Nová smlouva je věčná (Ga 3,19-25; Žd 9,9-12; 13,20).

Pavel říká, že Zákon byl pro nás něco jako vychovatel, kterého jsme potřebovali, dokud jsme nedospěli. Ovšem teď, když se v Kristu splnila Boží zaslíbení, už vychovatele nepotřebujeme. Zato Nová smlouva pro nás získala věčné vykoupení, a proto je nazvána věčnou smlouvou (Žd 13,20).

Mezi starou smlouvou a Novou smlouvou jsou tedy zásadní rozdíly. Judaismus se nedá mísit s křesťanstvím. Ježíš ukončil platnost staré smlouvy, která byla erbovním znamením židovského náboženství (Ef 2,15).

Autor ukazuje, že to předpovídala samotná hebrejská Písma, když mluvila o Nové smlouvě. Podívejme se nyní na ostatní vlastnosti této Nové smlouvy, které jsou zde uvedeny. Ale běda, zase je musím proletět jen v rychlosti!

2. NOVÁ SMLOUVA ZNAMENÁ, ŽE BŮH SVÉMU LIDU VLOŽÍ SVÉ ZÁKONY DO MYSLI A DO SRDCE (8,10).

Bůh nyní nepíše své zákony na kamenné desky, ale na lidská srdce (2K 3,3). Je důležité mít na paměti, že to sice znamená zásadní změnu oproti staré smlouvě, ale zároveň to ještě není dokonalé, dokud se Kristus nevrátí. Ve 2. Korintským 3 Pavel porovnává službu Nové smlouvy s Mojžíšovou službou staré smlouvy a jasně říká, že je to proces. Když hledíme na Pánovu slávu, „jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě“ (2K 3,18).

I když jsme nová stvoření v Kristu a Bůh zazářil do našich srdcí poznáním jeho slávy v Kristu, máme tento poklad v hliněných nádobách (2K 5,17; 4,6-7). I když jsme jako jedno z požehnání Nové smlouvy dostali dar Ducha (2K 3,3.6), on sám je pouze zástavou toho, že v budoucnosti obdržíme tato požehnání všechna a v úplnosti (2K 1,22; 5,5; Ef 1,13-14). I když Nová smlouva slibuje, že odstraní naše srdce z kamene a dá nám poslušné srdce z masa, prozatím naše lidská přirozenost odporuje Duchu a Duch lidské přirozenosti (Ga 5,17). Proto musíme žít mocí Ducha svatého a své hříšné jednání tak přivádět k smrti (Ga 5,16.25; Ř 8,13-14).

O tom, že Bůh zapsal své zákony do našich srdcí, by se toho dalo říct ještě mnohem víc, ale úplně přinejmenším to znamená, že se mění náš vztah k Božímu slovu. Dříve nám byla Bible lhostejná, nebo dokonce na obtíž. Dnes z ní máme radost, protože milujeme Boha. Ale i to je proces,

který vyžaduje kázeň. Jak vysvětluje Craig Blaising, tento proces je údělem „těch, kdo prožívají *vyhlášená* požehnání Nové smlouvy. Teprve v budoucnosti budou tato požehnání seslána v úplnosti a teprve tehdy se uskuteční ta dokonalá proměna, kterou Nová smlouva slibuje.“ (Craig Blaising, Darrell Bock: *Progressive Dispensationalism* [Baker], s. 209; zdůraznil Blaising. Z Blaisingova pojednání vycházím také v předchozím odstavci.)

3. NOVÁ SMLOUVA ZNAMENÁ BLÍZKÝ VZTAH MEZI BOHEM A JEHO LIDEM (8,10B).

Bůh je *osobně náš* Bůh. Jako jeho lid za ním můžeme přicházet jako děti za otcem, aby nám dal to, co potřebujeme. My jsme *ve velmi výjimečném smyslu jeho lidé*. Vykoupil nás krví svého milovaného Syna, takže nepatříme sami sobě. Patříme jemu.

4. NOVÁ SMLOUVA ZNAMENÁ, ŽE HOSPODINA BUDE OSOBNĚ ZNÁT KAŽDÝ, OD NEJMENŠÍHO PO NEJVĚTŠÍHO (8,11).

Jak jsem řekl minule, tento verš neznamená, že nepotřebujeme učitele, kteří nám vysvětlují Boží slovo (Ef 4,11). Spíš se tu zdůrazňuje, že Nová smlouva nezná žádné druhořadé občanství. Neexistuje žádná zvláštní třída kněží, abyste k Bohu museli přicházet jejich prostřednictvím.

V Kristu jste věřící i kněz, a můžete tedy přicházet k Bohu přímo prostřednictvím Ježíše Krista.

5. NOVÁ SMLOUVA ZNAMENÁ ÚPLNÉ ODPUŠTĚNÍ HŘÍCHŮ (8,12).

Odpuštění je základní potřebou každé lidské bytosti, protože my všichni jsme zhřešili proti svatému Bohu. Odpuštění je základem všech ostatních zaslíbení Nové smlouvy, protože dokud nám nejsou odpuštěny hříchy, neznáme Pána a nejsme jeho lidmi. Dokud nám nejsou odpuštěny hříchy, nesmíme se k němu přibližovat a nemůžeme chápat jeho slovo. Základem Božího odpuštění je jeho milost, jak se ukázala na kříži. Ježíš, Boží Syn, který byl bez hříchu, na sebe vzal trest, který jsme si my zasloužili. Pokud jste si vědomi té nesmírné ceny, kterou zaplatil za to, aby se nad vámi mohl smilovat a odpustit vám hříchy, nebudete si vesel hřešit dál. Budete hřích nenávidět a zápasit s ním z lásky ke Spasiteli, který za vás na kříži obětoval sám sebe.

ZÁVĚR

Doufám, že pro vás bylo toto kázání mnohem zajímavější než četba pojistné smlouvy! Líčil jsem tu ohromné výhody, které pro nás plynou z Nové smlouvy, takže můžeme odhodit jeho Zákona a kráčet vpřed ve slavné svobodě dědiců Nové smlouvy. Tyto výhody sice ještě nejsou všechny konečné a automatické, ale samotná jejich ukázka by nás měla motivovat, abychom vzdorovali hříchu a s radostí v srdci následovali Pána.

Jestliže jste Boha nikdy nepožádali o odpuštění hříchů, jestliže ho osobně neznáte Kristovým prostřednictvím a jestliže jeho zákony nejsou vepsány ve vašem srdci, nejste v Nové smlouvě. Zemřít v takovém stavu by znamenalo, že vás čeká Boží spravedlivý soud a trest. Pokud se ale od svých hříchů odvrátíte a uvěříte, že Kristus svou smrtí zaplatil za vaše hříchy, začnete prožívat požehnání a výhody plynoucí z Nové smlouvy.

OTÁZKY K DISKUZI

1. Nejsou-li věřící Nové smlouvy pod Zákonem, jak můžeme vědět, které příkazy ze Starého zákona se nás týkají i dnes?
2. Proč zavedl Bůh na patnáct set let systém, který nebyl dokonalý (totiž Mojžíšův zákon)?
3. Proč považoval Bůh za nutné vydávat Zákon, aby se tak rozrostl a rozmohl hřích? (Viz Ř 5,20-21; Ga 3,19-24.) Není přibývání hříchu v rozporu s jeho záměry?
4. Proč je zásadně důležité, aby se věřící nepodrobovali zákonu? (Viz Ga 3-5.)

ZASLÍBENÍ SYNA (GN 18,1-15)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Bůh navštěvuje Abrahama

Pokoj vám a milost, milé sestry a milí bratři, milí přátelé. Také dnešního dne jsme se sešli k tomu, abychom společně oslavovali našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. Scházíme se prvního dne v týdnu proto, abychom si připomínali, že v tento den náš Pán vstal slavně z hrobu. To je evangelium:

- *Pamatuj na Ježíše Krista vzkříšeného z mrtvých, původem z rodu Davidova; to je moje evangelium. (2Tm 2,8)*

Evangelium je tím hlavním důvodem, proč jsme se dnes shromáždili. Jako křesťané vyznáváme, že jsme se setkali se vzkříšeným Kristem, že jsme zakusili moc Jeho zmrtvýchvstání, že jsme poznali život a pravdu, které jsou ve své plnosti jenom v NĚM. Bůh nám dal nové srdce a taky nyní můžeme společně – jako církve Kristova – uctívat našeho Pána. Děláme to různými způsoby – modlitbami, zpěvem, dáváním, službou, ale také skrze slovo Boží. Proto v tuto chvíli otevřme Písmo a budeme pokračovat v našem výkladu knihy Genesis. Budeme číst 18,1-15.

Abraham se svou ženou Sárrou jsou již 24 let v zemi, do které je dovedl Bůh a kterou jim zaslíbil jako dědictví. Spolu se zemí jim slíbil také syna, dědice, zakladatele velké dynastie, praotce národů, které z něj vzejdou. Bůh má pro Abrahama zvláštní učednický program – je to program, který v tuto chvíli v Gn 18 trvá už 24 let. Bude po 24 letech Abraham

připravený na to, aby přijal to, co mu Bůh zaslíbil? Bude moci po čtvrt století přípravy a čekání vstoupit Abraham do požehnání, které má Bůh pro něj připravené? Je 24 let dost dlouhá doba na přípravu? Co myslíte?

Nevím, zda je mezi námi někdo, kdo by byl 24 let křesťanem. Je to něco, co si většina z nás ani nedovede představit. Ale co takhle 24 výchovy? 24 let přípravy? 24 letý učednický program? Když se chcete stát odborníkem v nějakém oboru, tak vystudovat tento obor a například u lékařů to trvá šest let a potom musíte ještě absolvovat několik atestací, což znamená prokázání praktických zkušeností, a také teoretických znalostí. A obvykle to trvá opět několik dalších let, než je z vás opravdu hotový lékař, který si může otevřít vlastní soukromou praxi.

Podobně to je také u právníků nebo u dalších profesí. Jak je to ale u křesťanů? Křesťan nepotřebuje žádný výuční list nebo maturitu či vysokoškolský diplom na to, aby mohl být křesťanem, aby mohl sloužit svému Pánu a svým bližním. Okamžitě po svém znovuzrození je křesťan připravený k tomu, aby mohl uctívat svého Pána a sloužit mu. Boží slovo o tom říká:

- *Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. Jsme přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvořeni k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil. (Ef 2,8-10)*

Apoštol Pavel napsal křesťanům v Tesalonice jen několik měsíců potom, co uvěřili. Co píše těmto křesťanům mladým ve víře?

- *Od vás pak se slovo Páně rozeznělo nejen po Makedonii a Acháji, ale o vaší víře v Boha se ví všude, takže není třeba, abychom o tom vůbec mluvili. (1Te 1,8)*

Okamžitě po svém znovuzrození začali sloužit Pánu s horlivostí a láskou, takže se stali příkladem pro všechny věřící v Makedonii a Acháji (v. 7). Pavlův dopis do Tesaloniky je plný chvály a povzbuzení. Ale kromě toho zde také čteme:

- *bratrské lásce není třeba, abych vám psal, neboť Bůh sám vás vyučil, jak se máte mít mezi sebou rádi. A takoví opravdu jste ke všem bratřím v celé Makedonii; jen vás prosíme, bratří, abyste v tom byli stále horlivější. (1Te 4,9-10)*

Křesťan nepotřebuje žádné razítko na to, aby mohl být křesťanem – potřebuje pouze pečeť Ducha svatého. Přesto se potřebuje učit – musí být učedníkem! A to je to povolání na celý život. Cílem života učedníka je zralost. Právě toto se můžeme učit od Abrahama v 18. kapitole Genesis. Abraham má za sebou 24 let Boží školy a jak brzo uvidíme v následujících kapitolách, tak zdaleka ještě není hotovým učedníkem – stále se má co učit. Jak ale na druhou stranu uvidíme v celé osmnácté kapitole, tak už také dosáhl velkého stupně duchovní zralosti. Je na něm dobře vidět, že je skutečně **přítelem Božím!**

I. DUCHOVNÍ ZRALOST (V. 1-8)

První věcí, kterou se musíme v našem textu zabývat, je skutečně duchovní zralost – na Abrahamově životě vidíme několik dobrých znaků duchovní zralosti. Tato zralost je výsledkem 24 let chození s Bohem. A můžeme sem zahrnout i dobu třinácti let, o kterých Písmo mlčí – třinácti let mezi 16. a 17. kapitolou. Nemáme zde žádnou zmínku o tom, že by Abraham žil intenzivně s Bohem v této době. Faktem je, že o této době nevíme nic. Ale víme, že se Bůh Abrahamovi ukázal znovu až po dlouhých třinácti letech. I když byl možná Abrahamův duchovní život

v určitém útlumu během těchto třinácti let, tak si ale musíme uvědomit, že celých těchto dlouhých třináct let žil Abraham ze zaslíbení, které od Boha dostal. Celou dobu žil z víry. Možná ta víra nebyla úplně pevná – viděli jsme, že se upnul na svého prvorozeného syna Izmaela – možná tato víra neměla úplně nejlepší základy a nebyla nejsilnější, ale přesto stála na Božím slibu, stála na Hospodinově slově.

Dovedete si to představit? Třináct let života postavených na jednom jediném slibu Božím? Jak dlouho dovedete žít z víry? Jak dlouho jste schopní stavět se na Boží slovo bez toho, že by se cokoliv dělo? Král David to dobře znal:

- *Dlouho ještě, Hospodine, na mě ani nevzpomeneš? Dlouho ještě chceš mi svou tvář skrývat? Dlouho ještě musím sám u sebe hledat rady, strastmi se den ze dne v srdci soužit? Dlouho ještě se bude můj nepřítel proti mně vyvyšovat? Shlédni, Hospodine, Bože můj, a odpověz mi! (Ž 13,2-4)*

Ale také David – stejně jako Abraham – znal dobře svého Boha a Krále. Proto můžeme číst v závěru tohoto žalmu:

- *Já v tvé milosrdenství však doufám, moje srdce jása nad tvou spásou. Budu zpívat Hospodinu, neboť se mě zastal. (Ž 13,6)*

Chválíte Boha, i když mlčí? Věříte Bohu navzdory okolnostem? Abraham se to naučil v dlouhé škole učednictví – dvacet čtyři let chození s Bohem přineslo své ovoce. V osmnácté kapitole už můžeme číst mnoho o Abrahamově zralosti.

Abraham zná Boha (v. 1-3)

Po dlouhých letech chození s Bohem už Abraham dobře znal svého Pána. Když ho tedy Bůh navštívil, tak už zdálky poznal, o koho se jedná.

Mojžíš nám to prozrazuje hned v prvním verši, ale z následujících veršů je celkem jasné, že Abraham dobře věděl, s kým má tu čest.

- *I ukázal se Hospodin Abrahamovi při božišti Mamre, když seděl za denního horka ve dveřích stanu. Rozhlédl se a spatřil: Hle, naproti němu stojí tři muži. Jakmile je spatřil, vyběhl jim ze dveří stanu vstříc, sklonil se k zemi a řekl: „Panovníku, jestliže jsem u tebe našel milost, nepomíjej svého služebníka.“ (Gn 18,1-3)*

Abraham se usídlil u posvátných dubů Mamreho. Tam měl svůj stan a tam měl svůj dočasný domov. Jako každý kočovník tehdy i dnes trávil čas poledního žáru ve stínu u vchodu do svého stanu. Všimněme si zde několika věcí:

1. Abraham vyhlíží. Ačkoliv Abraham odpočívá, tak není lhostejný k tomu, co se kolem něj děje. Odpočívá v poledním žáru, ale jeho odpočinek není pasivní. Abraham sleduje, co se kolem něj děje. To je postoj, který se jako křesťané musíme učit. Doslova tady čteme, že Abraham „pozdvihl oči“ a viděl. Boží slovo popisuje křesťany jako ty, kdo pozdvihují oči:

- *Protože jste byli vzkříšeni s Kristem, hledejte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží. (Ko 3,1)*

Každý z nás ví z vlastní zkušenosti, že to není jen tak samo sebou. Někdy je naše srdce roztoužené a zapálené a skutečně hledá, usiluje, pozdvihuje se k tomu, co je v nebesích, hledá věci Ježíše Krista a ne své vlastní. Ale někdy tomu také tak není. Stejně to bylo v Abrahamově životě. V sedmnácté kapitole jsme četli o setkání Abrahama s Bohem – byly to velice slavné chvíle, přesto Abraham hleděl spíš k zemi, k pozemským věcem, chtěl požehnání pro Izmaela, pro syna své

tělesnosti a ne pro syna zaslíbení. A apoštol Pavel se modlí za křesťany v Efezu:

- *Prosím, aby vám Bůh našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, dal ducha moudrosti a zjevení, abyste ho poznali a osvíceným vnitřním zrakem viděli, k jaké naději vás povolal, jak bohaté a slavné je vaše dědictví v jeho svatém lidu a jak nesmírně veliký je ve své moci k nám, kteří věříme. (Ef 1,17-19)*

Naučte se tuto modlitbu a modlete se jí často. Potřebujeme, aby nám Bůh otevíral oči. Potřebujeme znát více z jeho slávy. Musíme si osvojit postoj krále Davida, který říká:

- *Má duše vyhlíží Panovníka víc než strážní jitro, když drží stráž k jitru. (Ž 130,6)*

Abraham pozdvihl své oči a viděl! Co viděl? Viděl svého Pána a Krále. Spatřil Hospodina zástupů, jak stojí před ním. Co udělal Abraham, když uviděl Pána?

2. Abraham jde vstříc. Abraham nečekal ani okamžik, ale hned vstal a šel Pánu vstříc. Bůh se zjevil Abrahamovi v podobě tří mužů – vypadalo to, že zde jsou tři obyčejní poutníci, tři muži, kteří jdou kolem. Abraham rozpoznal, o koho se jedná a neváhal ani chvíli. Vyskočil a **běžel** Pánu vstříc! Nešlo o nějakou loudavou chůzi – Abraham běžel. 99 letý muž, velmi bohatý, muž, který si vydobyl dost velký respekt – tento muž běží vstříc neznámým poutníkům. Tak by se to jevilo vnějším pozorovatelům. V tehdejší kultuře bylo něco takového skoro nemyslitelného. Nebylo možné, aby takto vážený a starý muž běžel naproti vstříc hostům.

Už tato skutečnost sama o sobě nám ukazuje, že Abraham věděl, koho má před sebou. A ukazuje nám také na to, že Abrahamova víra vyrostla.

Zde byla zcela zjevně spojená s duchovním rozpoznáním a rozhodně to nebyla víra pasivní, ale velmi aktivní. Takovou víru popsal apoštol Pavel:

- *... před Bohem a Otcem naším si připomínáme vaši činnou víru, usilovnou lásku a vytrvalou naději v našeho Pána Ježíše Krista. (1Te 1,3)*

Abraham je dobrým příkladem víry v akci – a ještě více uvidíme za chvíli. Ale tady je velká lekce naší zbožnosti. Bůh nás volá k tomu, abychom se k Němu přibližovali, abychom k Němu běželi. Když vidíme, že Bůh je blízko, tak musíme běžet ještě blíž. Abraham se setkal s Bohem tři měsíce před touto událostí. Bylo to mocné a velmi slavné setkání. Bůh se ukázal Abrahamovi. Nyní, když Abraham pozvedl svůj zrak a spatřil Pána, tak se okamžitě zvedl a běží Bohu vstříc. Právě toto je něco, co se potřebujeme naučit.

Moji milí, musíme si přiznat, že jsou to spíše vzácné a drahé chvíle, kdy zakoušíme Boží blízkost velice jasně a mocně. O to více potřebujeme v takových chvílích utíkat k Bohu ještě blíž. Boží slovo nás vyzývá, abychom se přiblížili k Bohu, a On se přiblíží k nám (Jk 4,7). Nepromarněme už ani jednu takovou vzácnou chvíli. A když se nám takový okamžik naskytne, jednejme jako Abraham:

3. Abraham uctívá Boha. Abraham vyběhl ze svého stanu a sklání se k zemi před Pánem. Abraham se poklonil až k zemi podobně jako před třemi měsíci:

- *Tu padl Abram na tvář a Bůh k němu mluvil... (Gn 17,3)*

Všimněme si zde tří věcí: Abraham poznává Pána – oslovuje ho slovem Pán, E – Panovník. Abraham mluví pouze k jednomu z těch tří mužů a oslovuje ho slovem Pán. Je to slovo, které znamená autoritu a nemusí nutně označovat Boha – ve v. 12 je takto Sárrou označen Abraham. Ale

v kontextu klanění se až k zemi a také v kontextu milosti, kterou Abraham našel, zde nemůže být pochyb o tom, že se jedná o Hospodina. Druhá věc – Abraham se tady označuje jako služebník svého Pána. I to mluví o tom, že ví, s kým se setkává. A říká, že on je ten, kdo zde slouží. Znovu je to známka Abrahamovy duchovní zralosti. Zralá víra je víra, která slouží.

- *Lidé sami vypravují, jak jste nás přijali a jak jste se obrátili od model k Bohu, abyste sloužili Bohu živému a skutečnému. (1Te 1,9)*

Konečně Abraham prosí Pána, aby ho nevynechal, nepominul. Jestliže jsem u Tebe našel milost, nepomíjej svého služebníka. Moji milí, kéž je to i naše prosba, naše úpěnlivé volání, když uctíváme našeho Pána a Spasitele. Abraham zve svého Pána k sobě, zve ho dál – ne proto, aby si nechal sloužit, ale proto, aby sám sloužil, aby sloužil ještě víc. Nyní uctívá, pozvedl zrak, běžel Pánu vstříc, začal ho uctívat a zve ho dál, aby ho mohl uctít ještě víc. A to nás vede k dalším veršům našeho textu:

Abraham slouží svému Bohu (v. 4-8)

Abraham běžel vstříc svému Bohu a uctíval ho. Ale jeho uctívání nebylo vypočítavé, neutíkal Pánu vstříc proto, že by od Pána něco žádal, nebo že by něco chtěl či po něčem toužil. Často jsou to právě tyto věci, které nás vedou k tomu, že hledáme Boží tvář, že chceme běžet vstříc Pánu, že uctíváme svého Boha. Ale na tomto místě můžeme vidět skutečnou duchovní zralost Abrahama, protože to, po čem skutečně toužil, bylo více sloužit svému Pánu:

- *„Dám přinést trochu vody, umyjte si nohy a zasedněte pod strom. Rád bych vám podal sousto chleba, abyste se posilnili; potom půjdete dál. Přece nepominete svého služebníka.“ Odvětili: „Učiň, jak říkáš.“ (Gn 18,4-5)*

1. Pokorná nabídka služby. Všimněte si v našem textu, co Abraham nabízí svému Pánu. Jsou to jen drobnosti – sedněte si pod strom, umyjte si nohy, vezměte si sousto chleba. Přeci nepominete svého služebníka. Abraham je tady velmi pokorný. Sám sebe nazývá služebníkem. Mimochodem sám také jedná jako skutečný služebník – nejenom, že tak sám sebe nazývá, ale také podle toho jedná. Abraham nabízí to, co patřilo k běžnému standardu v tehdejší společnosti. Bylo to tak i o dva tisíce let později. Když Ježíš vešel do domu jednoho farizea a přišla tam nevěstka, která mu slzami omývala nohy a vysoušela je svými vlasy, tak se farizeus velmi pohoršil nad tím, že Ježíš nechá takovou ženu, aby se ho dotýkala. Ale pamatujete si na to, co mu řekl Ježíš? Ježíš mu vyprávěl podobenství:

- *„Jeden věřitel měl dva dlužníky. První byl dlužen pět set denárů, druhý padesát. Když neměli čím splatit dluh, odpustil oběma. Který z nich ho bude mít raději?“ Šimon mu odpověděl: „Mám za to, že ten, kterému odpustil víc.“ Řekl mu: „Správně jsi usoudil!“ Pak se obrátil k ženě a řekl Šimonovi: „Pohleď na tu ženu! Vešel jsem do tvého domu, ale vodu na nohy jsi mi nepodal, ona však skropila mé nohy slzami a otřela je svými vlasy. Nepolíbil jsi mne, ale ona od té chvíle, co jsem vešel, nepřestala líbat mé nohy. Nepomazal jsi mou hlavu olejem, ona však vzácným olejem pomazala mé nohy. Proto ti pravím: Její mnohé hříchy jsou jí odpuštěny, protože projevila velikou lásku. Komu se málo odpouští, málo miluje.“ (Lk 7,41-47)*

Abraham jednal podobně jako tato žena v příběhu z Lukášova evangelia. Abraham byl naplněný vděčností a zval svého Pána k sobě domů, aby mu mohl sloužit. Jeho srdce bylo naplněno láskou a oddaností. Přetévalo touhou posloužit svému Pánu. Proto zve svého Pána k odpočinku u svého domu. Proto mu nabízí to nejmenší, co mu může nabídnout. Malé pohoštění, odpočinek, umytí nohou. Je to skutečně

pokorná nabídka – Abraham se nechce nijak vytahovat ani nechce nabízet velké věci, ale pokorně nabízí to, co je zvykem. Ovšem nakonec nezůstává jenom u toho – podívejte se na to, jak to však skončilo? Podívejme se dále do našeho textu a uvidíme, že všechno bylo úplně jinak.

- *Abraham rychle odběhl do stanu k Sáře a řekl: „Rychle vezmi tři míry bílé mouky, zadělej a připrav podpopelné chleby.“ Sám se rozběhl k dobytku, vzal mladé a pěkné dobytče a dal mládenci, aby je rychle připravil. Potom vzal máslo a mléko i dobytče, jež připravil, a předložil jim to. Zatímco jedli, stál u nich pod stromem. (Gn 18,6-8)*

2. Abraham slouží tím nejlepším ze svého domu. Abraham dělá daleko více, než nabízel ve čtvrtém verši. Zapojuje do služby svou manželku Sáru, která má udělat čerstvý chléb, sám běží k dobytku a vybírá pěkné zvíře, které prikazuje připravit. Bere to nejlepší, co má – mladé zvíře, mléko, máslo, čerstvý chléb. Sám potom stojí u svých hostů a slouží jim. Nesvěřuje to svým služebníkům, ale dělá to sám. Tak jako předtím sám uctíval Pána, tak nyní ho uctívá svou službou.

Abraham uctívá Boha tím nejlepším, co má. V tuto chvíli je to nejlepší z jeho domu – přijde okamžik, kdy bude Pána uctívat tím nejvzácnějším ze svého domu – kdy mu neodepře svého milovaného syna, syna zaslíbení, Izáka.

Abraham je tady pro nás znovu vzorem v uctívání. Nejenom že vyhlíží Panovníka, běží mu vstříc a klaní se mu – on jde ještě dál – dává mu to nejlepší, co má. I my se potřebujeme naučit dávat Pánu to nejlepší, co máme. V našem kontextu to znamená podporovat místní církve. Můžeme si vzít příklad od první církve v Jeruzalémě:

- *Nikdo mezi nimi netrpěl nouzi, neboť ti, kteří měli pole nebo domy, prodávali je, a peníze, které utržili, skládali apoštolům k nohám. Z toho se rozdávalo každému, jak potřeboval. (Sk 4,34-35)*

Podobně apoštol Pavel chválil církve ve Filipis, že se podílela na jeho službě:

- *I vy to víte, Filipští, že v počátcích evangelia, když jsem vyšel z Makedonie, ani jedna církev se nepodílela se mnou v příjmech a vydáních, jen vy sami; vždyť i do Tesaloniky víc než jednou jste mi poslali na mé potřeby. ... Dostal jsem tedy všechno a mám hojnost; jsem plně opatřen, když jsem přijal od Epafrodita dary, které jste mi poslali - jsou vůni příjemnou, obětí vhodnou, Bohu milou. (Fp 4,15-16.18)*

Mohli bychom najít celou řadu dalších příkladů v Božím slově. Ale myslím, že příklad Abraham je pro nás dostatečný. Dal to nejlepší, co měl a nakonec dal sám sebe. Sám sloužil Pánu a tak ho uctíval:

- *Vybízím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť; to ať je vaše pravá bohoslužba. (Ř 12,1)*

Proto musíme přemýšlet nejenom o svých penězích – jak je můžeme nejlépe využít pro Pána a pro Jeho království, ale také o všech dalších věcech, které nám Pán svěřil. Nejde jen o majetek, ale jde také o náš čas – dáváme Pánu to nejlepší ze svého času nebo to patří jenom nám? Jde o naše myšlení, náš intelekt, jde o rozjímání nad Božím slovem a Božími věcmi, jde o naši práci nebo školu – děláme tyto věci pro Pána a pro Jeho slávu nebo pro sebe? Nebo nad tím vůbec nepřemýšlíme? Jaká je naše služba Bohu? Chtěl bych vás vyzvat, bratři a sestry, abyste skutečně přinášeli Bohu každý to nejlepší, co máte. Když dal Bůh Izraeli zákon, tak ustanovil, že:

- *Každý z vás, kdo je mužského pohlaví, se ukáže třikrát v roce před tváří Hospodina, tvého Boha, na místě, které on vyvolí. A neukáže se před Hospodinovou tváří s prázdnou. (Dt 16,16)*

Nová smlouva je pro každého člověka – pro muže i ženy, pro každého, kdo byl omyt krví Beránka. Neukazujme se před Bohem s prázdnou, ale přinášeje mu sami sebe k Jeho slávě.

Každá služba Bohu a každé skutečné uctívání nakonec přináší člověku ohromný užitek – nejenom duchovní, i když ten musíme zdůraznit na prvním místě, ale také fyzický. Žádná služba Bohu nezůstane bez odezvy z Boží strany.

II. BOŽÍ MILOST A POŽEHNÁNÍ (V. 9-15)

Už jsem to říkal, ale chtěl bych to zopakovat, abychom v tom měli skutečně jasno – Abraham sloužil Bohu proto, že Boha z celého svého srdce miloval. Hledal Boha, aby mu mohl sloužit víc. Toto musíme mít na paměti – Bůh není automat na štěstí. Pokud z Boha děláme prostředek k dosažení vlastních přání, k naplnění vlastního já, k nalezení smyslu života, tak odléváme zlaté tele a tančíme kolem mrtvé modly!

Zdůrazňuji to proto, že lidské srdce je zrádné a my si musíme neustále nastavovat zrcadlo Božího slova, abychom se ujistili o svých motivech. I tak budou naše motivy zpravidla směsí mnoha věcí. Ale přesně z tohoto důvodu nás Duch svatý stále volá k pokání. Křesťanský život je životem v pokání. Víme, že jsme milované Boží děti a že Bůh v nás má zalíbení, ale také víme, že jsme jen prach, hliněná nádoba, do níž poklad vložil Bůh sám.

Abraham uctívá Boha a dostává odpověď na své uctívání. Následující verše zaznamenávají kratičký rozhovor mezi Bohem a Sárou a Abrahamem:

- *Pak se ho otázali: „Kde je tvá žena Sára?“ Odpověděl: „Tady ve stanu.“ I řekl jeden z nich: „Po obvyklé době se k tobě určitě vrátím, a hle, tvá žena bude mít syna.“ Sára naslouchala za ním ve dveřích stanu. Abraham i Sára byli staří, sešli věkem, a Sáře již ustal běh ženský. Zasmála se v duchu a řekla si: „Když už jsem tak sešlá, má se mi dostat takové rozkoše? I můj pán je stařec.“ Tu Hospodin Abrahamovi řekl: „Pročpak se Sára směje a říká: ‚Což mohu opravdu rodit, když už jsem tak stará?‘ Je to snad pro Hospodina nějaký div? V jistém čase, po obvyklé době, se k tobě vrátím a Sára bude mít syna.“ Sára však zapírala: „Nesmála jsem se, protože se bála. On však řekl: „Ale ano, smála ses.“ (Gn 18,9-15)*

Bůh znovu potvrzuje své zaslíbení

Bůh znovu opakuje své zaslíbení syna. Tentokrát však mluví k Sáře. Abraham je přítomen a je také součástí tohoto rozhovoru, ale jde o Sáru. Bůh zde opakuje to, co řekl v předchozí kapitole, při předchozím setkání s Abrahamem. Zaslíbený dědic se narodí Sáře a nebude to trvat ani rok.

- *Ale svoji smlouvu ustavím s Izákem, kterého ti porodí Sára příštího roku v tomto čase. (Gn 17,21)*

Nyní říká – po obvyklé době (po 9 měsících) Sára porodí syna. Z celého kontextu se zdá, že Abraham se Sárou asi nemluvil o těchto detailech, které mu Bůh řekl, když se mu zjevil v 17. kapitole. Jistě jí něco řekl – součástí smlouvy byla obřízka, kterou Abraham provedl na všech mužského pohlaví ještě týž den, kdy k němu Bůh promluvil. Ale myslím si, že neřekl Sáře všechno. Jsem přesvědčený o tom, že jí neřekl detaily, které se týkaly narození Izáka. Proto se celá historie opakuje.

Ačkoliv Abrahamova víra rostla a zrála a vedla Abrahama k pokorné a obětavé službě, tak měla i své mezery – stejně jako víra každého z nás. Nyní Bůh Abrahamovi na Sáře ukazuje jeho předchozí jednání:

Co člověk zaseje, to také sklídí

Sára jedná úplně stejně, jako jednal v předchozí kapitole Abraham. Když jí Bůh říká o narození syna, tak jedná se stejnou nedůvěrou, jako předtím Abraham. Je to nevěra, za kterou se skrývá pýcha. Sára to ví přece lépe! Bůh vůbec nechápe její situaci – možná si nevšiml, že už jí je devadesát a že už nemůže mít děti. Možná přehlédl, že Abraham je stařec, je mu sto let a nemůže mít děti.

Jak jsme tady Sáře podobní! Kolikrát říkáme, že v našem případě to takto nejde, že náš život je jiný, že naše situace je jiná, že podmínky, kultura, společnost – to všechno se tolik liší od toho, co je v Božím slově. Obvykle se za tím vším skrývá pýcha a nedůvěra v Boží slovo.

Ale největší lekci tady dostává Abraham. Bůh pokládá Abrahamovi dvě otázky: 1. Kde je tvá žena Sára? Tato otázka ukazuje, že Abraham nejspíš nemluvil se svou ženou o Izákovi. A z Boží strany je to takové jemné upozornění. Nebylo správné, že o takové věci spolu nemluvili. 2. Proč se Sára směje? Je to skutečně zvláštní, že se na to Bůh ptá Abrahama. Myslím, že mu tady připomíná jeho předchozí smích. Možná na to Abraham už zapomněl. Možná to pustil z hlavy a z předchozího setkání s Bohem si vzal obřízku a požehnání pro Izmaela. Ale nyní Bůh Abrahamovi a také Sáře znovu říká, že budou mít syna. Bez ohledu na to, kolik jim je let. Bez ohledu na to, že se tomu oba smáli. Bez ohledu na to, že tomu příliš nevěřili.

- *Je to snad pro Hospodina nějaký div? (Gn 18,14)*

Bůh tady Abrahamovi ukazoval, jak hloupá a trapná je lidská nevěra Bohu a jeho zaslíbením. Ukazoval mu to na té nejbližší osobě – na vlastní manželce. Naši nejbližší jsou často zrcadlem pro nás samotné. Bůh nám ho nastavuje nikoliv proto, aby nás pokořil, ale aby nás učil a přitahoval nás blíž k sobě samotnému.

Bůh má vždy poslední slovo

Bůh tady jedná s Abrahamem i se Sárrou s velkou láskou, s milostí a milosrdenstvím. Oba se vysmívali Božímu jednání. Oba byli nedůvěřiví. Oba už všechno vzdali. Abraham se upnul na Izmaela, Sára se dívala očima okolností. Ale Bůh je větší. Bůh je vládce okolností. Bůh je ten, kdo řídí dějiny celého vesmíru.

Sára odporuje Bohu, odmlouvá mu – nikoliv jako devadesátiletá žena, která má za sebou čtvrt století života s Bohem, ale jako nějaký teenager!

Přesto je Bůh milosrdný a trpělivý. Laskavě, ale zároveň velice jasně a pevně jedná se Sárrou. Neodsuzuje jí, ale ukazuje jí pravdu. Nebere pryč svá zaslíbení, ale dovádí je k naplnění. I přes Sářinu nevěru, pýchu a tvrdohlavost.

Bůh je nesmírně dobrý a má s námi trpělivost. On vždycky zůstává věrný – sám sobě, svému slovu, svým slibům i nám.

- *Nedejte se vést láskou k penězům; buďte spokojeni s tím, co máte. Vždyť Bůh řekl: ‚Nikdy tě neopustím a nikdy se tě nezřeknu.‘ Proto smíme říkat s důvěrou: ‚Pán při mně stojí, nebudu se bát. Co mi může udělat člověk?‘ (Žd 13,5-6)*

Je to jeho cesta k našemu růstu. Sára nakonec činila pokání:

- *Také Sára věřila, a proto přijala od Boha moc, aby se stala matkou, ačkoliv už překročila svůj čas; pevně věřila tomu, kdo jí dal zaslíbení. (Žd 11,11)*

V knize Genesis nečteme o jejím pokání, ale jistě ho činila ještě týž den nebo den následující, kdy jí možná s definitivní platností došlo, s kým mluvila a kdo jí dal svůj slib. Následujícího dne totiž Boží soud zasáhl Sodomu a Gomoru a manželka jejího synovce (Lot byl také jejím synovcem, nejen Abrahamovým) se kvůli své nevěře proměnila v solný sloup. Potom ve víře přijala Boží slovo a s ním také moc od Boha stát se matkou. Po obvyklé době Bůh znovu navštívil Abrahama a Sára měla syna.

Bůh je dobrý a ve své dobrotě nás volá k duchovnímu růstu a ke zralosti.

- *Budeš-li mít, Hospodine, na zřeteli nepravosti, kdo ob stojí, Panovníku? Ale u tebe je odpuštění; tak vzbuzuješ bázeň. Skládám naději v Hospodina, má duše v něho naději skládá, čekám na jeho slovo. (Ž 130,3-5)*

ROZHOVOR DVOU ŽEN

Ivana Kultová

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Dvě ženy mluví spolu v čase:
kadidlem jedna voňavá
o kartotéku opírá se
a sebejistě postává.

Druhá je prostá, nemá vůni -
však zrak jí září do dáli
roztouženě, jak sál by trůnní
viděla, kam ji pozvali...

„Hle,“ praví první, „kartotéka
je plná dobrých skutků mých.
Za ty mne, věřím, nebe čeká,
jen očistec si odkroutit...“

„Má milá,“ na to druhá žena,
„když rozdáš lidem z banky lup,
myslíš, že budeš odměněna?
Ne – zabásnou tě coby dup.“

„Já nekradu!“ „My všichni kradem.
Bůh Otec, námi okraden,
vidí náš život předem zadem.“

A jednou přijde soudu den...“
„Co – já že kradu?“ „Všechna slova,
myšlenka každá, dech a čin,
jež nejsou z Boha, zas a znova
ženou nás peklu do hlubin.

My samy zrodily se v hříchu
a hřích ten roznášíme dál
už tím, že cynicky a v tichu
odmítáme, co z lásky dal.“
„A co?“ „Dal v oběť svého Syna.
My tváříme se jako ctnost,
lžeme, že není při nás vina,
předstíráme svou spravednost.

Ta není naše – je jen jeho!
Není to krádež, Bohu brát
a skutky Pána všemocného
jako své vlastní rozdávat?
A přitom máme u něj dluhy:
svou neposlušnost, život zlý -
kdyby nás nevyplatil druhý,
trest bychom v pekle našli.“

„Kdo platil za nás?“ „Sám Syn Boží.
Zatímco za nás na smrt šel,
my zalehli si v pýchy loži.
Nikdo z nás na něj nemyslel...“
„Já ano! Obrázek mám jeho,

papežem křížek dotknutý,
z růžence jitra každičkého
modlím se, jak mu po chuti...“

„Po chuti? Ne! ‚Modlitbu Páně‘
nedal pro prázdné obřady.
Svým dětem dal ji, odevzdaně
jež do jeho své vtiskly dlaně,
odmítly ďábla úklady.

Čím modlitba ta začíná se?“
„Otče náš...“ „Vidíš! Já a ty
zvát Boha Otcem v každém čase
smím, jen když vím: jsem přijatý -
přijatá – patřím do rodiny!“
„Já ne?“ „I ty v ní můžeš být!
Kdo Pána přijme, hned je jiný:
pak u Boha má věčný byt,
když zemřít s Kristem dá mu víra,
hned smí s ním také z mrtvých vstát;
potom už duše neumírá
a smí se v Bohu radovat.“

„A co mé skutky?“ „Ty jsou smetí,
ty nic před Bohem neváží,
dokud hřích nemáš na paměti,
jím chorá, nejdeš k Lékaři.“

S vážností zamyslí se prvá.
Už nevoní jí kadidlo,
u kartotéky nevytrvá.
Něco v ní z pýchy prořídlo...
Hle – najednou má v očích slzy.
Druhá kol ramen vezme ji
a první vzlyká: „Cos mne mrzí...
Iluze se mi ztrácejí.

Od dětství v církvi vychována,
pokřtěna jako miminko
a náhle prý – hřích, peklo, hana...“
„Pojď, jen se vyplač malinko!
Pán do měchu tvé slzy schová
a jednou ti je setře, vím,
když místo tradic pravdy slova
přijmeš se srdcem pokorným.

I kdybys slezla Svatou Horu,
Lurdy – nenajdeš duši klid,
byť pachtila ses do úmoru.
Jen Pán tě může zachránit!
Když srdce hříšné dáš mu v dlaně,
z moci tě ďábla vyprostí,
dá srdce nové, požehnané!
Pak budeš sloužit s radostí.“

„No vidíš – skutky! Mám je dělat!“
„Jistě – však s jiným účelem.

Zatím máš v účetnictví nelad.
Z cizího nesmíš „dávat všem“!
Když nepřijímáš milost Boží,
dokud ti stačí tradice,
každý tvůj skutek hřích jen množí,
byť byly jich už tisíce...“

Odstrčí žena kartotéku,
poslouchá – jedno ucho jest.
„Krev Páně dar je, není léku
jiného na hřích, na bolest.
Nevykoupíš se skutky svými,
však on tě vykoupil už sám;
prijmeš-li vděčně dar ten přímý,
unikneš pekla nástrahám.

Pán přičte ti svou spravedlnost
a ctnost; už krádež nebude,
když budeš dávat pomoc, radost
pro bohaté i pro chudé.
A to už budou skutky jiné,
ne pro zisk vágní ‚věčnosti‘;
vždyť, kdo už ví, že nezahyne,
ten z vděku dává, s radostí.“

„A očistec?“ „Věř – žádný není.
I ten je pouhou tradicí.
Kdo přijal Boží vykoupení,
čeká ho nebe zářící.

Na kříži lotr přijal Pána,
pokořil se a prosil jej -
a brána byla zotvírána,
i když měl hříchů habaděj.
Nestih už dobré skutky žádné,
vždyť v posledním byl tažení.

A co ty? Když smrt náhle padne -
kdo úděl tvůj ti promění?“
Poklekne žena, v tváři bledá:
„Pojď, drahá, se mnou prositi!
Vidím, že bloudila jsem – běda -
kéž Pán mi cestu rozsvítí!
Ježíši Kriste, Spasiteli,
přijď a jen ty buď Pánem mým!
Svůj hřích ti odevzdávám celý:
sama se spasit neumím.“

Tak obě prosí: prvá v žalu,
však hle: už pokoj přichází.
Krev od Lékaře, Krále králů,
smývá pryč hříchu důkazy.
K nebeským krajům zrak jim plove,
kde věčná radost klokotá.
A ruka Páně jméno nové
píše do knihy života...

Vydává Reformace.cz

Hošťálkova 1C, Praha 6, 169 00

ISSN 2336-8349